

JANNETJE-DOM

door

Sie
Riek ter Braake

G. F. CALLENBACH N.V.
UITGEVER — NIJKERK

JANNETJE-DOM

JANNETJE-DOM

DOOR

RIEK TER BRAAKE

**MET PENTEKENINGEN VAN
R. EN M. SNAPPER**

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. WEER NIET VERHOOGD

't **W**as een heel lange, rechte weg langs het water, waaraan het huisje van Jannetjes ouders stond. Zó lang was die weg, dat je het eind er haast niet van zien kon, maar toch wàs er een eind, en daar liepen een paar zijwegen dwars de polder in. De huisjes langs de dijk waren bijna allemaal gelijk. Beneden was een kamer, die ook voor keuken dienst deed en boven een kleine zolder.

Alleen het huis van den dokter was groot en ruim, en had een mooie tuin met prachtige bloemen er in. Jannetje kon er niet genoeg naar kijken als ze er langs kwam en vaak vertelde ze er van:

„Nou staan er toch zulke mooie bloemen in de dokterstuin,” zei ze. „U moet eens gaan kijken, moeder.”

„Ja, als ik eens een ogenblik tijd heb,” zei moeder dan, maar er kwam niet veel van, moeder had niet veel tijd.

Moeder sloofde van de morgen tot de avond, want behalve het gewone huiswerk waste ze nog voor den dokter en voor den dominee en nog enkele anderen in het dorp.

Ja, moeder had het druk. Iedere middag keek ze verlangend uit of Jannetje nog niet uit school thuis kwam.

Nu ook, nam ze telkens een ogenblik tijd om buiten te kijken, de weg af. Kleine Driekus was zo lastig vandaag en Jannetje kon hem wel stil krijgen.

Ja, hoor, daar kwamen ze aan, Jannetje met de drie kleintjes, Klaas, Dirkie en Marretje. Alle vier op klompen, die klepperden op de weg.

Jannetje was al bijna dertien jaar, en ze moest dus eigenlijk in de hoogste klas zitten op school, maar

Jannetje kon niet leren, en zat nog lang niet in de hoogste klas.

De sommen waren ook zo moeilijk en taal.... och, ze kòn maar niet onthouden wanneer je een d of een t of dt moest schrijven.

Lezen kon ze, wel niet zo vlug, maar dat behoefde niet, en schrijven ging ook wel, maar aardrijkskunde, nee, dáár begreep ze heel niets van.

Daar liep ze nu op de dijk. Aan de ene hand had ze, Dirkie en aan de andere hand Marretje. Klaas sprong vooruit, diè was al wat groter.

Jannetje keek verdrietig. Zo nu en dan veegde ze een traan uit haar ogen.

Marretje had al eens gevraagd:

„Wat is er, Jannetje?” maar Jannetje had geen antwoord gegeven.

De kleintjes vonden het niets prettig, dat hun grote zus zo stil was. Ze waren blij toen ze hun huisje zagen en ze hard vooruit konden hollen naar moeder toe.

Jannetje liet ze gaan.

„Ach,” dacht ze, „wat was het toch akelig, dat ze nou weer zou blijven zitten.”

De meester had het vanmiddag na schooltijd gezegd: „’t Spijt me zo, Jannetje, maar heus je kunt weer niet verhoogd worden.”

Jannetje had meester met haar grote, blauwe ogen aangekeken. „O!” had ze alleen gezegd en de waterlanders waren gekomen.

Meester had zijn best gedaan om haar te troosten. ’t Speet hem zo. Hij wist, dat het haar verdriet deed, dat ze niet leren kon, maar ze kòn niet overgaan. Ja, ze wàs dom, dat wist ze wel. Ze heette eigenlijk Jannetje Krom, maar iedereen in de klas noemde haar „Jannetje-dom”.

Naar vond Jannetje dat, o, zo naar!

Vroeger was ze er kwaad om geworden en had ze gesnauwd tegen de kinderen en ze soms geduwd en gestompt, maar vader had gezegd, dat ze zo niet mocht doen. Als Jannetje den Heere Jezus liefhad, en vader wist, dat Jannetje dat deed, dan mocht ze niet snauwen en stompen en slaan als de kinderen lelijk tegen haar waren.

De Heere Jezus wilde, dat ze dan tòch lief tegen die kinderen was.

Dat was wel erg moeilijk!

Maar vader had gezegd, dat de Heere Jezus haar

helpen wilde, niet meer kwaad te worden, als ze het vroeg en dat had Jannetje gedaan en het was sindsdien beter gegaan. Wel werd ze nog wel eens boos, maar lang niet zo erg en zo vaak meer als vroeger. Ze kreeg nu alleen nog maar een kleur of ging huilen als het geplaag héél erg werd.

De meester verbood de kinderen „Jannetje-dom” te zeggen, maar hij kon toch niet verhinderen, dat na schooltijd de kinderen en zelfs sommige grote mensen haar „Jannetje-dom” bleven noemen.

Moeder stond aan de wastobbe en Jannetje zat er naast met kleine Driekus op haar schoot.

Ze zat stil voor zich uit te kijken, tot moeder vroeg:

„Wat scheelt er aan, Jannetje?”

„De.... meester.... heeft gezegd.... dat ik.... weer.... blijf.... zitten....”, snikte Jannetje op eens.

„Weer blijf zitten, wat jammer, kind,” zei moeder.

„Vertel me eens alles, Jannetje.”

Onder snikken vertelde Jannetje alles wat meester gezegd had. „Dat ik ook zo dom ben,” zuchtte ze.

Moeder troostte haar zo goed ze kon.

„Vader en ik vinden je heel niet dom, hoor,” zei ze.

„Wij hebben wát veel hulp van onze oudste dochter.

Wie kan er zo goed Driekus stil houden als jij? De hele middag heeft hij gehuild en nou hij jou maar gezien heeft, is hij zoet,” zei moeder.

„Ga jij nu maar vlug dit wasgoed voor moeder op hangen, kind en denk er niet langer over. De Heere God heeft je geen groter verstand gegeven, dus zal het zeker wel goed voor je zijn.”

Jannetje nam de bak met wasgoed en hing het stuk voor stuk over de lijn, precies zoals moeder het haar geleerd had.

Kort nadat vader thuisgekomen was en ze gegeten hadden, bracht Jannetje de kleintjes naar bed.

Kleine Driekus sliep al in een kribbetje aan het ondereind van de bedstee, maar de anderen sliepen op zolder. Klaas met Teuntje in het ene bed en Jannetje in het andere, met aan de ene kant Marretje en aan de andere kant Dirkie.

Een uurtje later klom Jannetje ook de zoldertrap op. Ze kleedde zich uit en knielde voor haar avondgebed.

Ze liet er vanavond op volgen:

„Lieve Heer, ik moet weer blijven zitten, en dat vind ik zo naar, maar moeder zegt: U hebt mij geen groter verstand gegeven, dus zal het wel goed zijn. Help me alstublieft Heere Jezus, want het is zo moeilijk, Amen.”

Ze stond op, schoof de slapende kinderen wat opzij en klom voorzichtig tussen hen in en een poosje later sliep ze als een roos.

2. DE VUURSTENEN

„Ik heb twee echte vuurstenen in mijn zak,” zei „I. Jannetje, terwijl ze met Alie Veermans op het schoolplein heen en weer liep.

„Laat eens kijken,” zei Alie nieuwsgierig. „Zijn 't goeie?”

„Nou en òf!” zei Jannetje en haalde twee grote, witte stenen uit haar zak.

„Laat mij eens proberen,” zei Alie en wilde haar de stenen afnemen.

„Och, wel nee, kind, hier gaat het toch niet, daar moet je voor in een donker hoekje gaan staan, kom mee....”

Maar.... daar ging de bel, ten teken, dat het negen uur was en de school zou beginnen.

„Straks in het speelkwartier, dan zal ik je laten kijken,” zei Jannetje nog gauw, voor ze de bank in schoof.

Nu, 't wáren prachtige vuurstenen, dàt was zeker. Grote vonken sprongen er af als je ze tegen elkaar sloeg.

Jannetje en Alie konden er niet genoeg van krijgen. Ze bleven zólang in hun donker hoekje staan, dat de andere meisjes er erg in kregen.

„Wat hebben jullie daar, zeg?” vroeg er een.

„Vuurstenen, zulke mooie!” zei Alie.

„Zijn die van jou?”

„Nee, van Jannetje.”

„Laat eens kijken,” zei Joke Harmsen. „Geef eens hier, zeg.”

„Van wie heb je die, Jannetje? 't Zijn prachtige, hoor,” zei Joke.

„Van mijn vader gekregen,” zei Jannetje trots.

„Mag ik ze hebben?” vroeg Joke. „Toe, Jannetje, toe....!”

„Nee, hoor, ze zijn van mij,” zei Jannetje, „néé, ik gééf ze niet weg.”

„Toe, Jannetje, dan zal ik je helpen met de sommen vanmiddag.”

„Hoe kàn dat nou?” zei Jannetje.

„Nou, best. Ik kan vlug rekenen, dat weet je wel, nou, en dan schrijf ik de som op een papiertje en geef het aan jou, goed?”

„N....ee....,” zei Jannetje.

„Maar dan heb je àlle sommen goed vanmiddag,” zei Joke.

„J...a...maar.... néé.... ik geef ze tòch niet.”

„Nou, dàn niet!” zei Joke kortaf en draaide zich om.

Maar het was Jannetje nog niet uit haar gedachten. Alle sommen goed te hebben was toch wel fijn. Zou ze het maar doen? 't Was niet eerlijk. Nou ja, maar zó erg was het toch ook niet.

Dan dacht ze weer: ik doe het. Dan weer: nee, ik doe het toch niet, maar... 't was zó fijn eens één keer alle sommen goed te hebben, dat ze 's middags voor schooltijd naar Joke toeging en haar de vuurstenen gaf.

„Hier, neem ze maar,” zei ze.

„O, fijn, zeg,” zei Joke. „Nou maar, ik zal je helpen vanmiddag, hoor.”

't Was raar, maar Jannetje voelde zich erg onrustig, en toen Joke, die achter haar zat, haar 's middags, toen ze sommen moesten maken, een duwtje gaf en fluisterde: „Hier is de eerste som,” toen dorst ze het papiertje haast niet aan te pakken.

Even was het of iemand tegen haar zei: „Niet aanpakken, Jannetje,” maar Jannetje luisterde niet en pakte tòch het briefje aan en schreef de som over. Haar hart bonsde toen ze haar blaadje met de vijf overgeschreven sommen aan meester gaf. Ze was al maar bang geweest, dat meester iets zou merken, maar meester Groeneweg zat taalwerk na te kijken aan zijn tafeltje en merkte niets.

„Echt leuk, alle sommen af en goed, nee maar, wat zou meester wel zeggen,” dacht Jannetje toen ze naar huis liep, maar vreemd, èrg blij was ze niet.

't Was geen ogenblik uit haar gedachten, en ja, hoe meer ze er over dacht, hoe minder prettig ze het vond.

„Het was tòch niet goed, wat ze gedaan had,” dacht ze en de Heere Jezus zou het óók vast niet goed vinden.

Ze was er stil van, zodat vader het merkte en vroeg:

„Scheelt er wat aan, kind?”

Als enig antwoord vroeg Jannetje: „Vader, mag ik na het eten nog even uit?”

„Even uit?” vroeg vader verwonderd, „waar naar toe?”

„Ik wou.... ik wou.... naar.... meester Groeneweg, vader....” en Jannetje vertelde de hele geschiedenis.

Vader en moeder keken vreemd op, want zoiets waren ze van Jannetje heel niet gewend.

„Ja....” zei vader, „ga dan maar gauw even. Maak die zaak maar vlug in orde, kind, voor dat je slapen gaat.”

En daar ging Jannetje.

't Viel toch niet mee, hoor, om nu alles aan meester te moeten vertellen. Och, was ze maar nooit over die vuurstenen begonnen!

Bevend trok ze aan de bel en toen vrouw Mulder, bij wie meester woonde, haar opendeed, vroeg ze aarzelend of meester Groeneweg thuis was.

Ze hoorde vrouw Mulder een deur open doen en zeggen:

„Meester, daar is Jannetje Krom voor u.”

„Jannetje Krom?” vroeg meester verwonderd en meteen stond hij voor Jannetje in de gang.

Meester zag er heel anders uit dan op school. Hij had een oud, versleten jasje aan en een paar ouwe pantoffels en had een pijp in zijn mond.

„Kom maar even binnen, kind,” zei de meester. „Wat kom je doen?”

„Ik.... ik.... heb.... die sommen.... niet zelf.... gemaakt, meester,” stotterde Jannetje.

„Die sommen.... ja, dat dacht ik wel. Je hebt ze zeker overgeschreven, hè? Maar Jannetje, vertel me eens, hoe kwam je er bij zo iets te doen, dat had ik nu

heel niet van jou verwacht.”

En toen vertelde Jannetje van de vuurstenen en van Joke Harmsen en dat ze zo héél graag eens één keer alle sommen goed wou hebben.

Ja, meester begreep het wel, maar het was toch niet goed wat Jannetje gedaan had en Jannetje mocht zo iets nooit weer doen, maar meester was tòch blij, dat ze zo flink was geweest het hem te komen vertellen.

„Dat moet je maar altijd doen in je leven, Jannetje, eerlijk bekennen als je iets verkeerd hebt gedaan,” zei meester en klopte haar vriendelijk op de schouder.

De volgende morgen, op school, besprak meester het taalwerk en de sommen.

„Het taalwerk was wel goed gemaakt,” zei meester, „alleen een paar kinderen hadden veel fouten, maar de sommen. . . . nou, dat was niet veel bijzonders. Er was maar één kind, dat alle sommen goed had, Joke Harmsen.”

Joke keek vreemd op, zij alleen, en Jannetje, Krom dan?

Na schooltijd kwam ze vlug naar Jannetje toe. „Hoe kan dat nou, Jannetje, meester noemde jouw naam niet op?”

„N. . . . ee. . . .,” zei Jannetje aarzelend.

„Hoe kòmt dat dan?” drong Joke aan, die wel iets vermoedde. En toen vertelde Jannetje, dat ze de vorige avond alles aan meester was gaan vertellen.

„Bespòttelijk!” zei Joke. „Wat ben jij toch een suf kind!” en meteen draaide ze Jannetje haar rug toe.

„Stel je voor,” hoorde Jannetje haar zeggen, „die Jannetje-dom heeft aan meester verteld, dat ze de sommen van mij heeft overgeschreven.”

Meer hoorde Jannetje niet, want ze liep weg, zo vlug ze kon.

„O, nu zouden ze haar in de klas helemaal dom vinden,” dacht ze. Ja. . . . maar meester Groeneweg had toch gezegd dat het flink van haar was en vader had het ook goed gevonden en dan, dan was het toch zéker goed!

3. EEN DAGJE UIT

't **W**as een paar weken voor de grote vakantie, toen meester met het plannetje voor de dag kwam.

Hij wilde een hele dag met de klas uit.

Ze zouden dan met een mooie, grote autobus, helemaal voor hen alleen, naar een grote heide, een heel eind weg, rijden. Daar zouden ze uitstappen, allerlei spelletjes doen en dan om een uur of vijf weer met de autobus naar huis teruggaan.

Of dat ook een fijn plan was!

„Maar dan moest ieder kind vijftig centen meebrengen, anders kon het plan niet doorgaan,” zei meester. Jannetjes ogen glommen van plezier, toen ze meester hoorde praten over een hele dag uit, maar toen ze hoorde van die vijftig centen zuchtte ze:

„Och, dat was toch veel te veel. Dat konden vader en moeder nooit missen, dat wist ze zeker. Jammer! zo'n hele dag uit met een autobus, wat zou dat fijn zijn!” Ze liep er op weg naar huis nog over te denken en 's avonds, toen ze met vader en moeder bij de tafel zat, vertelde ze er van.

„Dat is erg leuk,” zei vader. „Spelletjes doen op de hei, waar het zo heerlijk ruikt. Zou je graag mee willen, Jannetje?”

„Natuurlijk, vader,” zei Jannetje, „maar het kan toch immers niet. Vijftig centen is toch veel te veel. Er is toch zoveel nodig,” zei ze wijs, „Marretjes schoe-

nen zijn ook al weer kapot."

Vader en moeder zeiden niets meer, maar toen Jannetje een poos later goedennacht had gezegd en naar bed was gegaan, zei vader:

„Zeg, vrouw, zou het niet kunnen, dat Jannetje tòch meeging? Ik heb vandaag van den boer een kwartje over gekregen, zouden we dat er niet voor wegleggen?"

„Ja," zei moeder, „'t zou heerlijk zijn, het kind heeft zo weinig. Ja, ik zal er wel een kwartje bij doen."

„Dat moet dan maar gebeuren," zei vader.

Vaders grove werkhanden lagen op tafel en zijn kle- ren roken naar de stal en naar het land, maar hij had dezelfde grote, blauwe ogen als Jannetje.

„Hoe moet het nou gaan, nou Jannetje weer niet ver- hoogd wordt?" vroeg moeder een ogenblik later.

„Anders had ze nog wel een jaar op school kunnen blijven, maar nou?"

„Ze moet thuiskomen," zei vader, „en jou wat helpen en misschien kan ze later als hulpje gaan voor een paar uur per dag."

„Ja, dat had ik ook gedacht," zei moeder.

Wat was Jannetje blij, toen ze hoorde, dat ze mee mocht.

„O, vader, moeder, wat fijn!" riep ze.

Ze ging meteen de vijftig centen aan meester brengen.

„Zo, Jannetje, ga je ook mee, dat is prettig, hoor," zei meester hartelijk. „Ik heb al heel wat geld bij elkaar. Als het nu maar mooi weer is, kunnen we een heerlijke dag hebben samen."

Je kon wel zien, dat er die Zaterdag iets bijzonders zou gebeuren, want 's morgens vroeg al stond er een mooie, grote, blauwe autobus voor de school.

Jannetje keek, voor ze de school inwipte, even in de bus. Wat mooi! Gingen ze daar een hele dag mee uit? Al gauw had meester alle kinderen bij elkaar, want niemand kwam die morgen te laat, en samen gingen ze naar buiten.

Om de bus heen stond een groepje mensen; zelfs moeder, met Driekus op de arm en Teuntje aan haar rok, was even weggelopen om Jannetje te zien vertrekken.

Alle kinderen kregen een plaatsje. Jannetje dicht bij meester, fijn hoor! en.... daar gingen ze.

't Was een deftige bus, want de chauffeur had een mooi zwart lakens pak aan.

De moeders wuifden en riepen: „Veel plezier, hoor!” „Dààg.... Daaag,.... Daaag....!”

Eindelijk waren ze zó ver, dat ze zelfs de school niet meer konden zien.

„Kom, jongens,” zei meester, „laten we eens een liedje zingen,” en meteen zette hij met een flinke stem in:

„Op nu, makkers, laat ons dwalen,
„Op, naar buiten heengesneld.”

Wat was het fijn, zo te zingen, het ene versje na het andere.

Toen ze een uurtje hadden gereden, kwamen ze in een bosrijke streek. Jannetje had nog nooit zoveel bomen bij elkaar gezien en wat een mooie huizen, nog veel mooier dan het doktershuis.

„Nu zijn we er gauw,” zei meester en ja hoor, na nog een klein poosje gereden te hebben, stond de bus op een heel mooi plekje stil.

„Hier is de hei,” zei meester en stapte het eerst uit. 't Was leuk om eens vrij rond te mogen hollen, en wat rook het hier lekker, heel anders dan in hun dorpje, hoor.

„Gaan jullie nu maar eerst wat samen spelen,” zei meester, „dan gaan we vanmiddag nog andere spelletjes doen, zaklopen en zo.”

Zaklopen! dat had Jannetje nog nooit gedaan, nou maar, 't zou best fijn zijn, dacht ze.

De morgen vloog om. Meester deed met allerlei spelletjes mee. Grappig, zo'n knappe meester te zien meedraaien in de kring!

Om twaalf uur was het „boterham-eten”. Ze moesten allemaal op de grond gaan zitten en kregen heerlijke limonade.

De dikke pakken met boterhammen waren in een ogenblik verdwenen en toen begon het „zaklopen”. Meester haalde twee grove zakken te voorschijn en zei:

„Wie van jullie het wint, krijgt een reep chocolade.”

Dat was me wat!

Jannetje was het eerst aan de beurt met Joke Harmsen.

„H....nn.... met Jannetje-dom!” smaalde Joke.

„Geen bijnamen, denk er om, Joke,” zei meester streng.

Joke trok haar schouders op en zei: „Och, ik win het toch van je.”

Jannetje had een kleur als vuur. Hè, als ze het nou eens won,” dacht ze. „Wat zou ze haar best doen!”

De meisjes kregen ieder een zak. Ze stapten er in en hielden met twee handen de zak om hun middel vast.

„Doe je best maar, kinderen,” zei meester, „één.... twee.... drie....!”

Wat een gesprong! 't Viel niet mee, om vlug vooruit te komen als je zo'n ding om had.

Toch was ze Joke een klein eindje voor. Vooruit maar, winnen! Om dat boompje heen had meester gezegd,

hup.... hup.... ze blééf een eindje voor!
„Toe maar, Jannetje! toe maar!” riepen de kinderen.
Nog een heel klein eindje. Jannetje kòn haast niet
meer. Daar verloor ze haar zak haast. Vasthouden!
Vooruit! nog even....

„Hoerah....!” riepen de kinderen en meester zei:
„Jannetje Krom heeft het gewonnen, knap zo!”
Joke Harmsen keek boos.

„Ik had ook zo'n nare zak,” zei ze, „anders had ik het
vast gewonnen.”

Maar de kinderen hadden geen tijd om naar Joke te
luisteren, ze keken alweer naar een volgend paar
„zaklopers”, jongens nu.

Na het zaklopen kwam touwtrekken aan de beurt en
nog andere spelletjes, waarbij je een prijs kon winnen.

Wat was die middag gauw om.

't Was in een wip halfvijf en toen werden de prijzen uitgedeeld. Jannetje had een reep chocolade en een lekkere koek gewonnen. 't Was jammer, dat de dag om was, maar 't was heerlijk geweest, daar waren alle kinderen het over eens.

In de bus terug was het een vrolijk stelletje. Nu behoefde meester niet te zeggen: „Zing eens wat.”

Alle versjes, die ze kenden, werden gezongen en toen ze bijna in hun dorp waren, vroeg meester:

„En.... hebben jullie een prettige dag gehad, kinderen?”

„Noù, meester!”

.. .. .

Ze kwamen het eerst aan Jannetjes huis en tot haar groot genoegen hield de grote autobus voor het kleine huisje stil en stapte Jannetje deftig alleen uit, terwijl de chauffeur in zijn mooie lakense pak het portier openhield.

„Net een koningin,” dacht Jannetje.

Ó! wat een heerlijke dag was dat geweest!

4. VOOR HET LAATST OP SCHOOL

De dag voor de grote vakantie was meteen de laatste schooldag voor Jannetje.

't Was raar om voor de laatste keer met Dirkie, Marretje en Klaas naar school te gaan.

Mijnheer Rasch, de bovenmeester, stond aan de deur, toen ze bij de school kwamen. Hij hield Jannetje tegen, toen ze naar binnen wilde gaan en zei:

„Kom eens even met me mee, kind.”

Verwonderd liep Jannetje achter den bovenmeester aan.

In zijn nog lege lokaal liet hij haar op een punt van een bank zitten en bleef zelf voor haar staan.

„En wat ga je nu doen, Jannetje?”

„Moeder helpen, meester, en misschien.... later een dienstje.”

„Ben je blij, dat je van school af gaat?”

„Ik weet niet, meester,” zei het meisje, „ik vind....”

„Ja, zeg het maar,” zei meester Rasch vriendelijk.

„Ik.... vind.... het zo naar.... dat ik.... zo.... dom ben, meester,” zei Jannetje zachtjes.

„Ja, het zou prettiger voor je zijn, als je goed kon leren, hè? Maar, Jannetje, wie heeft ons het verstand gegeven, denk je?”

„De Heere God, meester,” zei Jannetje.

„Juist,” zei meester Rasch. „De Heere heeft de een erg knap en de ander minder knap gemaakt, maar Hij heeft toch voor ons allen een plaatsje bestemd in deze wereld, dus ook voor jou, Jannetje. Geloof je dat wel?” vroeg de bovenmeester en tilde Jannetjes gezichtje in de hoogte, zodat ze hem aan moest kijken.

„Ja, meester,” zei Jannetje.

„Dan is het goed, kind, ga dan je gang maar,” zei meester Rasch vriendelijk, „en onthoud maar goed, dat voor God alle mensen gelijk zijn, of ze goed kunnen leren of niet.”

Jannetje had gedacht, dat de laatste middag op school, als alle andere kinderen verhoogd werden, erg naar zou zijn, maar dat viel nogal mee.

Nou ja, het was natuurlijk niet prettig, dat ze alleen achterbleef. De kinderen, die verhoogd werden, waren allemaal zo blij, maar Jannetje moest aldoor denken aan wat de bovenmeester tegen haar gezegd had. Ze waren allemaal toch zo aardig voor d'r. De meester van de klas zei, toen ze hem goedendag kwam zeggen: „Zo, Jannetje, dat zal moeder wel prettig vinden,

dat ze haar grote meisje thuis krijgt. Moeder heeft me wel eens verteld, dat ze zoveel hulp van je heeft. Dag kind, het beste, hoor. Ik zal je nog wel eens zien, en dan praten we nog wel eens, bijvoorbeeld over die dag naar buiten, weet je het nog?"
Of Jannetje het wist!

Nee, zo naar was het niet, om niet meer naar school te hoeven gaan. Ze was er eigenlijk ook wel een beetje trots op, dat ze moeder ging helpen. Ze zou een boel doen, nou!

Ze zou de kousen van de kinderen stoppen. Die Klaas kon zulke kokkerds van gaten hebben. Ze zou zijn klompen eens nazien, misschien moest er wel nieuw stroo in. Ze zou. . . . ja ze zou zóveel werk krijgen, dat ze het niet af kon.

5. OOK EEN PLAATSJE VOOR JANNETJE

Op een morgen, toen Jannetjes moeder alleen met kleine Driekus thuis was, hoorde ze ineens een stem:

„Vrouw Krom, bent u daar?”

Moeder keerde zich om naar de deur en stond tegenover de doktersvrouw.

„O, mevrouw,” zei moeder, „bent u het?”

„Ja, vrouw Krom, ik kom eens over Jannetje praten. Mag ik even binnen komen?”

„Zeker, mevrouw,” zei moeder, „gaat u zitten,” en ze veegde met een punt van haar schort een stoel af.

„Ik heb gehoord, dat Jannetje van school af is,” zei de doktersvrouw, „en ik kom vragen of ze niet een paar uur per dag zou kunnen helpen in ons huishouden, bijvoorbeeld van negen tot één. Zou dat gaan, denkt u?”

„Zeker, mevrouw, we zijn daar erg blij mee en Jannetje zal het stellig ook prettig vinden,” zei moeder.
„Wat moet ze bij u doen, mevrouw, als ik vragen mag?”

„Nou, groente schoonmaken en allerlei andere werkjes, vrouw Krom, dat kan ze wel, niet?”

„O, zeker mevrouw, Jannetje helpt me zo goed,” en moeder begon op te sommen, wat Jannetje al zo doen kon.

„Ja, ik denk ook wel, dat het gaan zal,” zei mevrouw Kreuger en na nog een en ander bepraat te hebben, nam ze afscheid.

Toen Jannetje een poosje later thuis kwam, vertelde moeder haar gauw het nieuwtje.

„Wat zeg je daar van, Jannetje, mevrouw Kreuger is komen vragen, of je 's morgens een paar uur kon komen helpen.”

„In het doktershuis, moeder?” zei Jannetje verbaasd.

„Ja, vind je dat niet prettig?”

„O, moeder, maar dat durf ik niet, nee moeder, heus niet!”

„Kom, kom,” zei moeder, „waarom durf je dat niet?”

„O, nee, er staan zoveel mooie dingen in dat huis, heeft moeder dat wel eens gezien? 't Is er zó deftig. O, nee, moeder, dat durf ik niet.”

„Ik heb met mevrouw afgesproken, dat je overmorgen even bij haar zou komen, Jannetje,” zei moeder. „Je moest blij zijn, dat mevrouw je hebben wil,” zei ze ontevreden. „Je gaat een gulden in de week verdienen en als je goed je best doet, krijg je één gulden vijftig, zei mevrouw.

Vind je dat dan niet fijn, Jannetje? Een gulden meer in de week kunnen we best gebruiken.”

„Ja....” zei Jannetje alleen, maar de hele avond

bleef ze stil en wàt vader en moeder ook zeiden, steeds was haar antwoord:

„O, nee, maar ik durf niet, heus, ik durf niet!”

De volgende dag kwam Jannetje op de weg den bovenmeester tegen.

„Zo, Jannetje, wat heb ik gehoord,” zei meester Rasch, „ga je 's morgens in het doktershuis helpen? Dat vind je zeker wel fijn, hè?”

„Nee, meester,” zei Jannetje bedeesd.

„Nee.... waarom niet? Ik dacht dat je erg blij zou zijn,” zei meester Rasch verwonderd.

„Wáárom vind je het niet prettig?” vroeg hij nog eens, toen er geen antwoord kwam.

„Ik durf niet, meester.”

„Dùrf je niet? Waarom niet?”

„Het.... is.... in het doktershuis zo deftig!” zei Jannetje zachtjes.

„O.... is het dát?” zei meester Rasch.

Èven was het stil, toen vroeg hij zacht:

„Weet je nog, wat we bepraat hebben, Jannetje, toen je voor het laatst op school was?”

„Ja, meester.”

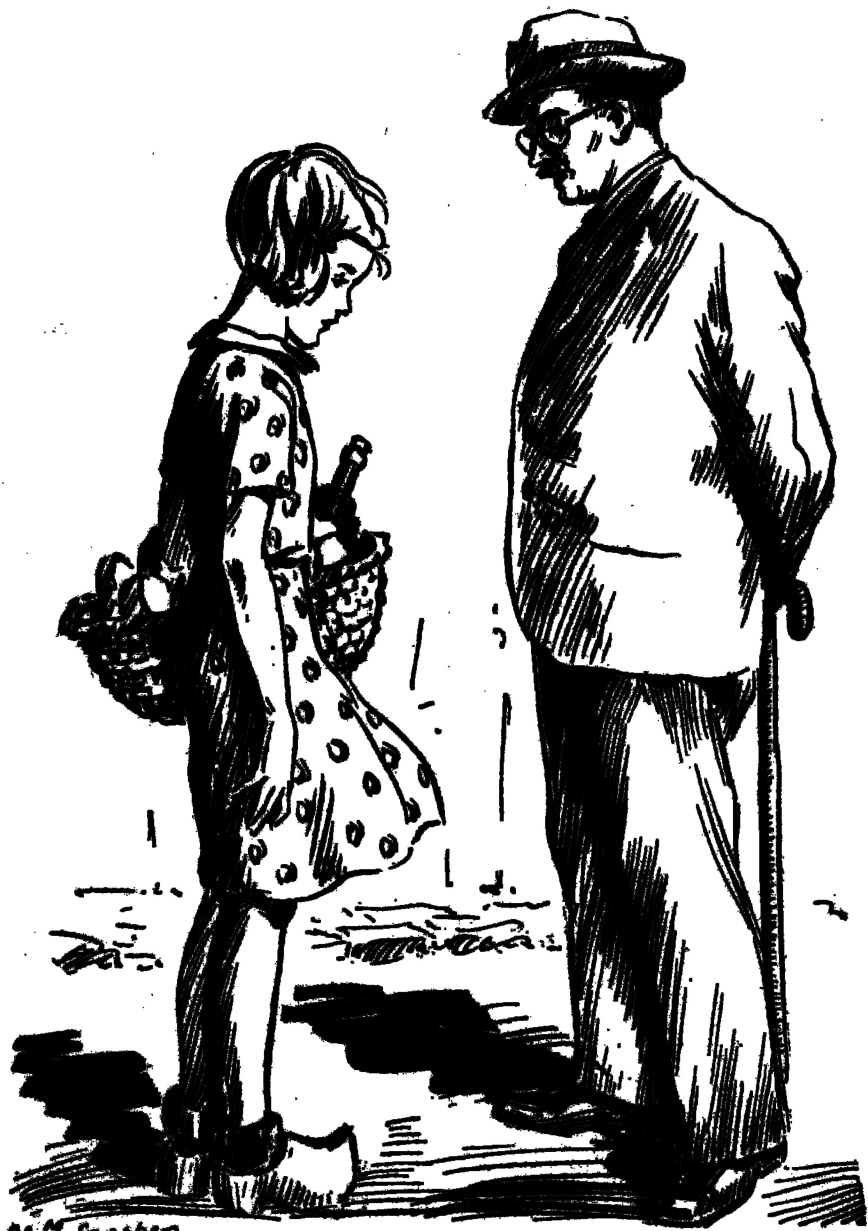
„Vertel het me dan nog eens, kind,” zei meester Rasch vriendelijk.

„U zei, dat de Heere God voor iedereen een plaatsje had,” zei het meisje zachtjes.

„Ja, èn Jannetje, als in het doktershuis nu eens het plaatsje was, wat God voor *jou* bestemd had, kind.” Jannetje gaf geen antwoord.

„Als de Heere God nu eens wilde, dat jij 's morgens in het dokterhuis ging helpen, Jannetje, dan mag je toch niet bang zijn, wel? Want als Hij je daar naar toe stuurt, helpt Hij je ook, dat is zeker.”

Jannetje zei nog steeds niets, maar toen de boven-

R. M. Snapper

meester even later afscheid nam en vroeg:

„Zal je nu niet meer bang zijn, Jannetje, voor het doktershuis?” knikte het meisje van nee en liep langzaam de kant op naar huis.

6. IN HET DOKTERS HUIS.

't **W**as tòch prettig in het doktershuis, dat moest Jannetje eerlijk bekennen. De eerste dag was ze er bevend naar toe gegaan. Telkens probeerde ze te denken, dat de bovenmeester gezegd had, dat ze niet bang mocht zijn, maar. . . . maar. . . . een beetje bang was ze toch wèl.

't Was erg meegevallen.

Iedereen was aardig voor haar en wat al heel prettig was. . . . niemand noemde haar hier „Jannetje-dom”. Ze deden allemaal net alsof ze niet wisten dat ze zo genoemd werd.

Nou ja, één keer had ze een slagersjongen open gedaan en die had tegen haar gezegd:

„Ha, Jannetje-dom, ben je hier keukenmeid?”, maar dat was niet zo erg, want die jongen hoorde niet bij het doktershuis.

Iedere middag, voor ze naar huis ging, kreeg ze heerlijke boterhammen. Op elke boterham was lekkere boter en vlees of koek of jam. Fijn was dat!

Thuis deed ze hele verhalen over al het lekkers, dat ze kreeg en over alles wat ze in het doktershuis beleefde.

Soms kreeg ze wel eens een lekkere boterham mee voor de kleintjes. Of dat smaakte, nou!

Toen ze er een paar dagen was, had mevrouw Kreuger aan Marie, het dienstmeisje, gevraagd hoe het ging met Jannetje.

„Och, mevrouw, dat zal best gaan,” zei Marie. „'t Is

een aardig kind. Ze begrijpt niet gauw iets, dat is waar, en ze kan domme dingen doen, dat is zo, maar ze is erg gewillig en als ze je zo lief aankijkt met haar grote blauwe ogen, kun je niet boos op haar zijn."

Het liefst was Jannetje in de keuken bezig bij Marie. Ze vond alles in het huis van den dokter erg mooi. De looper op de trap, bijvoorbeeld, nee maar, wat liep je dáár zacht op. Je hoorde niet, dat je liep, heel wat anders dan de zoldertrap thuis; en dan al die mooie schilderijen en planten overal. 't Was haast te mooi, vond ze.

Op een morgen was Jannetje alleen beneden bezig. Ze moest de buitendeur en de ruit daar boven eens een flinke beurt geven, had Marie gezegd.

„Maar kun jij de trap wel verdragen, is dat niet te veel voor je?" had Marie gevraagd.

„O, vast niet," zei Jannetje. „'t Ding is zó licht."

„Vooruit dan maar," zei Marie.

Nu, Jannetje had alles duchtig afgelapt. De deur glom je tegen. Nu de ruit van binnen nog even, anders stak het zo af. Ze nam de trap en zette ze even in de hal tegen de muur en liep vlug naar buiten om de emmer te halen, maar wat was dat. . . . ? Een slag. . . . gerinkel. . . . O. . . . ! wat zou dat zijn. . . . ?

Ze vloog naar binnen en stond een ogenblik verstijfd van schrik. . . .

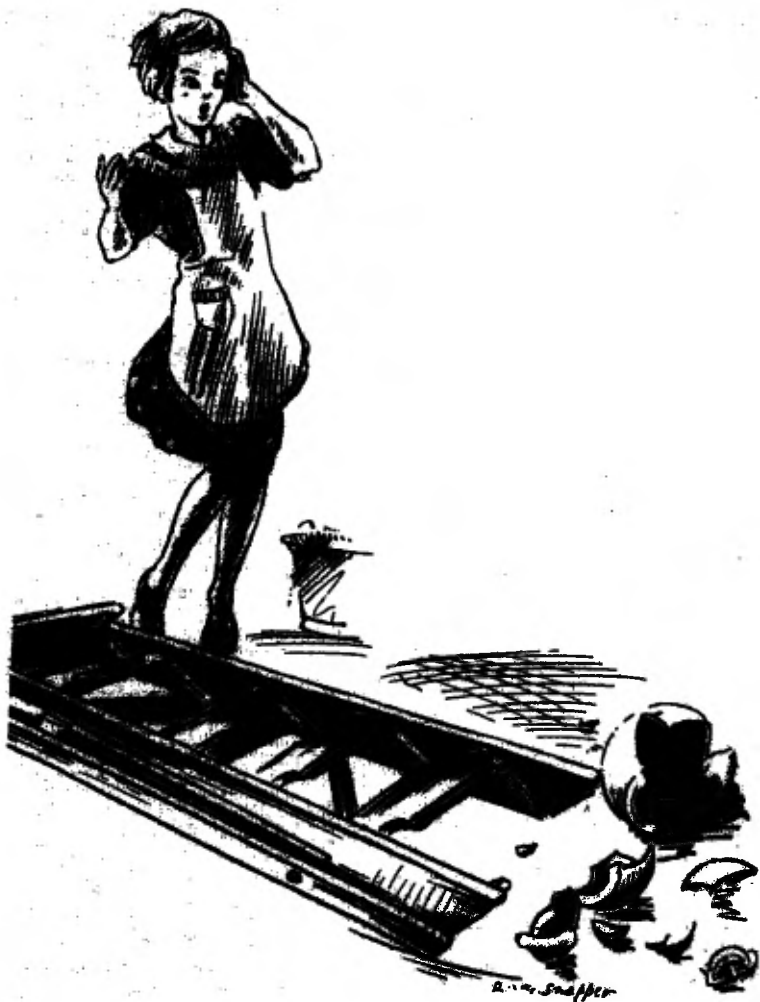
De trap was uitgegleden op de gladde vloer en was tegen een mooie vaas gevallen, die nu in gruzelementen op de grond lag.

Even stond Jannetje te kijken. Even maar. . . . toen. . . . toen ze boven een deur hoorde opengaan en stemmen hoorde van mevrouw en Marie, die de slag gehoord hadden, kromp ze in elkaar.

„Wat moet ik nou doen....” dacht ze. „Ik.... moet weg....”

En zonder zich te bedenken liep ze de deur uit en holde de weg over, steeds harder.... harder....

Klaas, die aan de kant van de dijk zat, zag zijn grote

zus voorbij hollen en bleef haar met open mond nakkijken.

Maar Jannetje merkte niets, ze holde maar....

Buiten adem kwam ze het huisje binnenvallen, bij moeder.

„Jannetje, kind, wat doe je me schrikken! Wat is er gebeurd, Jannetje....?”

Maar Jannetje viel snikkend op een stoel neer en kon niets zeggen. Eindelijk kwam er bij horten en stoten uit:

„Ik.... heb.... een prachtige vaas.... gebroken.... en nou.... durf ik.... er.... nooit.... meer naar toe.”

Moeder sloeg haar handen in elkaar. „Een vaas gebroken,” zei ze. „Hoe kwam dat, Jannetje, vertel toch eens.”

En Jannetje vertelde, hoe alles gebeurd was, „en.... nou durf ik er nooit meer naar toe,” besloot ze.

De volgende morgen kon moeder Jannetje niet bewegen weer als gewoonlijk naar het doktershuis te gaan. Jannetje zat maar stil in een hoekje. Ze vond het eigenlijk wel erg, dat ze nu thuis zou blijven, maar o, ze dorst niet naar het doktershuis. Moeder had gezegd, dat het dom was om een trap zo dicht bij zo'n dure vaas te zetten, en ja, dat begreep Jannetje wel, dat was ook dom. O, wat zouden ze boos op haar zijn, mevrouw Kreuger en de dokter ook.... O, nee, ze zou maar thuis blijven, ze dorst er niet meer heen....

In de loop van de morgen zag Jannetje mevrouw Kreuger op de weg aankomen. Jannetje vloog de zoldertrap op en hoorde de doktersvrouw nog net zeggen:

„Ik kom eens horen, waarom Jannetje van morgen niet gekomen is, vrouw Krom.”

Moeders antwoord kon ze niet verstaan, maar een poosje later riep moeder haar beneden.

Schoorvoetend liep ze de trap af. Zou mevrouw erg boos zijn?

„Wel, Jannetje, waarom ben je vanmorgen niet gekomen?” vroeg mevrouw Kreuger.

Geen antwoord.

„Nou, Jannetje,” drong mevrouw aan.

„Ik durf niet,” zei Jannetje zachtjes.

„Omdat je dat ongeluk hebt gehad, gisteren?”

„Ja, mevrouw.

„Maar, kind, moet je daarom wegblijven. Het is jammer van die vaas en je moet in het vervolg beter nadenken, maar we doen allemaal wel eens domme dingen, Jannetje. Geloof je dat wel? Bèn je graag bij ons?”

„Ja, ja!” knikte Jannetje.

„Nou, kijk eens aan. Blijf nu vanmorgen maar thuis om over de schrik heen te komen en kom dan morgen gewoon weer. Zullen we dat afspreken, Jannetje?”

Jannetje stond met gebogen hoofd en zei niets.

„Nou, Jannetje, zullen we het morgen weer eens proberen?” vroeg mevrouw Kreuger.

„Ja...a...a.... mevrouw,” zei het meisje aarzelend.

Toen vader 's avonds thuis kwam en hoorde, dat Jannetje niet naar haar werk was geweest, schudde hij zijn hoofd en zei:

„Dat was niet goed van je, Jannetje. Je had niet mogen wegblijven, kind.”

Jannetje zei niet veel, maar toen ze even later met vader alleen was, zei ze zachtjes:

„Vader....”

„Ja, wat is er?”

„De bovenmeester heeft gezegd, dat de Heere Jezus mij helpen zou, als ik in het doktershuis kwam, en....ne....enne....”

„En nou heb je tòch die mooie vaas gebroken, hè?”

„Ja....” zei Jannetje, en even later:

„Vader.... zou de Heere Jezus kunnen maken, dat ik nooit meer wat breek?”

„Ja, kind, dat kan Hij zeker, maar.... jij moet leren na te denken en voorzichtig te zijn, Jannetje. Wij kunnen maar niet raak doen, kind, en denken, de Heere zal wel maken, dat ik niets breek. Dàt gaat niet.

Jij mag aan den Heere Jezus vragen, elke dag weer je te leren voorzichtig te zijn en je werk goed te doen, en dan zal Hij je zeker helpen. Begrijp je dat, Jannetje?”

Ja, dat begreep Jannetje wel.

7. WAT ER DIE MIDDAG, TOEN HET ZO STORMDE, GEBEURDE

De zomer was alweer voorbij en het was zo langzamerhand winter geworden. Jannetje was nu al zo gewend in het doktershuis, dat ze zich haast niet meer kon voorstellen, dat ze voor enige maanden nog school had gegaan.

Och, ze vond het er toch zo prettig!

Die morgen, bijvoorbeeld, toen ze terugkwam, na het ongeluk met die vaas. Mevrouw was zó aardig en gewoon geweest, net of er niets gebeurd was.

Ze was nu ook wel gewend aan al het moois, dat ze er zag, maar als ze eens iets moois áánpakken moest, och, wat deed ze het dàn voorzichtig!

't Was ook zo prettig, dat ze 's middags bij moeder

thuis kon zijn. Ze was nu echt moeders trouwe hulp. Wat hadden moeder en zij vanmiddag al niet een boel gedaan samen. Ze hadden zó hard gewerkt, dat ze nu pas bemerkten, dat er een flinke wind was opgestoken.

't Was bar weer! Het waaide hard en de regen sloeg tegen de ruiten. Nee, 't was geen weer, om de kleintjes alleen uit school te laten komen. Als Klaas er nu nog bij was, maar die lag met gevatte kou in bed.

„Moeder, zal ik de kinders maar even gaan halen?” vroeg Jannetje.

„Ja, dat zou ik maar doen, kind, maar trek wat warms aan, hoor.”

„Ja, moeder,” zei Jannetje en ging op weg.

Och, wat een weer!

Je kon je soms haast niet overeind houden. Hard, hard lopen moest ze, want de wind duwde haar voort. Nou ja, het hinderde niet; als ze te vroeg was, kon ze bij de school wel even schuilen.

Daar kwam warempel Aagt de Bie aan in de verte. Als ze nu maar niet staan bleef in dit weer, maar jawel, hoor, dat liep mis.

„Dag, Jannetje-dom,” zei Aagt, „waar ga je naar toe?”

„De kinders uit school halen,” zei Jannetje.

„Zo. . . .” zei Aagt en een oogenblik later: „Zeg, ik ben op de M.U.L.O.-school in de stad. Weet je dat al?”

„Ja, dat weet ik,” zei Jannetje.

„Ze vonden, dat ik zó goed kon leren,” zei Aagt weer.

„Jij bent in het doktershuis, hè? Vind je het er prettig?”

„Ik wel, hoor,” zei Jannetje.

„Nou voor mij zou het niets zijn, hoor,” zei Aagt en trok verachtelijk haar neus op, „ik leer liever. Nou, ik moet voort. Dag Jannetje-dom.”

Jannetje liep in gedachten verdiept verder.

„Waarom zei Aagt nu weer: Jannetje-dom? 't Was toch naar, hoor, zo'n bijnaam te hebben.

„Maar. . . . zag ze daar al niet een paar kinderen aankomen? Ja, werkelijk! Nu, dan moest ze voortmaken. Blazend en hijgend kwam ze bij de school. Ze liep de gang in en zag meteen Dirkie en Marretje. Ze kon ze nog net helpen met aankleden en bleef toen nog even met de kinderen aan de hand voor een plaat staan, die in de gang hing, en die ze nog nooit had gezien.

Toen Jannetje weer buiten kwam, was het al vrij laat. Meester Rasch, die haar in de gang gezien had, had een praatje met haar gemaakt, en net toen ze de deur uit wilde stappen, hield meester Groeneweg haar tegen, zodat ze zich veel langer had opgehouden dan haar plan was geweest.

„Vlug doorstappen, kinderen,” zei ze. „Geef me maar een arm,” en daar gingen ze.

De regen striemde in hun gezicht en de wind. . . . hu. . . . wat was het moeilijk daar tegenop te komen. Jannetjes rok trok strak om haar benen en de kinderen hadden moeite om mee te komen.

„Jannetje, ik ben zo bang,” klaagde kleine Dirkie.

„Hou je dan maar stevig aan Jannetje vast, hoor,” zei het meisje.

„Hu, daar was weer zo'n windvlaag! Dicht opeen bleven de kinderen staan, een klein hoopje mensen op de eenzame dijk.

„Kom, nu gaan we weer verder,” zei Jannetje. „We zijn er haast, hoor.”

Zo worstelden ze tegen de storm op. Nu was het even rustig, maar. . . . wat was dat?

Jannetje stond stil op de weg. Ze hoorde toch duidelijk iets. Ja, hoor, vast en zeker. Het kwam uit het huis van Gert van Leeuwen.

„Oóh!!! Oóh!!!” klonk het weer.

Wat zou dat zijn?

Jannetje trok de kinderen haastig de kant van het huisje op.

O! wat zag ze daar? 't Was net of ze vlammen zag in het huisje.

„Gauw, Marretje!” zei ze haastig, „gauw! ga met Dirkie naar moeder en vraag of moeder hier komt. Elkaar goed vasthouden, hoor!” zei ze nog en had onderwijl de deur van het huisje opengerukt en.....

Jannetje lette niet op de rook, die haar tegemoet kwam en ook niet op Gijs, die al gillende, midden in de kamer stond, maar ze vloog op de wieg af, waarin kleine Gert Jan lag, en waarvan de gordijntjes in brand stonden.

Ze rukte en rukte aan de brandende gordijntjes.... ze scheurden, maar dat hinderde niet. Ze brandde haar handen, maar ze merkte het bijna niet. Het kleine kindje.... dat moest ze redden.

De gordijntjes lagen nu op de grond en Jannetje trapte er met alle macht op om de vlammen te doven. Het lukte, maar ze had niet kunnen verhinderen, dat een paar vonken op Gert Jan vielen.

De kleine baas schreeuwde zo hard hij kon. Och heden, die arme kleine handjes en dat lieve gezichtje! Gelukkig, daar kwam moeder....

„Wat is hier gebeurd, Jannetje....?”

Maar och, moeder behoefde niet verder te vragen. Ze zag de half verkoolde wiegegordijntjes en ze rook de brandlucht.

Moeder nam Gert Jan uit de wieg en bekeek de brandwondjes en poogde den kleinen vent te sussen, maar dat lukte niet.

„Ik geloof, dat ik even naar den dokter ga, Jannetje.”

zei ze. „Blijf jij zolang even hier. Maar kind.... kind.... wat heb jij....?” vroeg moeder opeens verschrikt. „Laat eens kijken.... jij hebt je ook gebrand....!”

En ja, Jannetjes handen zagen er lelijk uit. En eigenlijk voelde ze eerst nu de pijn. Moeder legde Gert Jan weer in de wieg en liep zo vlug ze kon de dijk op naar den dokter.

Och, wat had Jannetje nu een pijn! Maar ze gunde zich nog steeds geen tijd er aan te denken. Kleine Gert

Jan in zijn wieg schreeuwde nog steeds erbarmelijk en Jannetje deed al haar best hem stil te krijgen en Gijs. . . . Gijs zat aan tafel en had zo'n verdriet, dat Jannetje medelijden met hem kreeg.

„Waar is je moeder, Gijs?” vroeg ze.

Gijs gaf geen antwoord, maar toen Jannetje aanhield, kreeg ze het hele verhaal te horen.

Moeder was op bezoek in de stad en Gijs moest thuis blijven en op zijn broertje passen. Kleine Gert Jan had eerst lekker in zijn wieg liggen slapen en Gijs had toen op zolder wat geschommeld. Maar na een poosje begon hem dat te vervelen en was hij naar beneden geklommen en was hij met de lucifers gaan spelen, die op de tafel, dicht bij de wieg lagen en toen. . . . toen was het vreselijke gebeurd. . . .

Het was al laat, toen Jannetje eindelijk in het kleine huisje aan de dijk haar boterham zat te eten. Erge honger had ze niet, want och, haar handen deden zo'n pijn.

Dokter Kreuger was met moeder meegekomen en had eerst naar kleine Gert Jan gekeken en toen naar Jannetje. Met Gert Jan was het gelukkig goed afgelopen, maar Jannetjes handen waren er erger aan toe. Dokter had er iets verzachtends op gedaan en haar handen verbonden en had gezegd, dat Jannetje dadelijk naar bed moest als ze thuis kwam. Dat was heel nodig na alles, wat ze die middag beleefd had.

Toen Jannetje al een uurtje boven was, kwam vrouw Van Leeuwen aanlopen. Ze kwam eigenlijk om Jannetje te bedanken, maar toen ze hoorde, dat het meisje al in bed lag, bleef ze nog even met vader en moeder praten.

„Ze vond het erg moedig en flink van Jannetje,” zei

ze en ze zou het meisje zelf nog wel bedanken, als ze haar zag.

„En dat ze nou haar handen zo gebrand heeft, het arme schaap,” zei ze telkens. „Nou, maar ik zal het haar morgen zelf nog wel eens zeggen, hoor, dat ik het zo flink van haar vind.”

8. „JANNETJE-FLINK”

Echt raar was het om pas bij tien ’s morgens naar het doktershuis te gaan, ja . . . en niet om te werken!

Haar ene hand was voor een deel, haar andere hand helemaal in verband en wie kan er nu met twee zulke handen werken . . . nee, dat gaat niet.

Ze ging nu alleen maar naar den dokter om zich te laten helpen.

Iedereen in het dorp scheen te weten, wat er gebeurd was, want overal waar Jannetje langs kwam, moest ze blijven staan en de hele geschiedenis vertellen en iedereen zei:

„Nou maar, het is erg flink van je, hoor!”

Marie, die haar open deed, wilde ook nog eens alles horen, maar Jannetje had zich al te lang opgehouden en liep haastig de trap op naar de studeerkamer.

Terwijl dokter Kreuger haar handen verbond zei hij vriendelijk:

„Nou Jannetje, als jij er gisteren niet zo vlug bij was geweest, had er een groot ongeluk kunnen gebeuren. Ik kan niet anders zeggen, dan dat je je kranig hebt gedragen, hoor.”

Jannetje kreeg een kleur.

„Ze noemen je, geloof ik, wel eens „Jannetje-dom”, hè?” vroeg dokter even later.

„Ja, dokter,” zei Jannetje verlegen.

„Nou maar, ik vind, dat ze je liever „Jannetje-flink” moesten noemen. Als ik weer eens iemand „Jannetjedom” hoor zeggen, dan zal ik eens vertellen, hoe moedig jij gisteren bent geweest.”

„Och, het was toch wel erg prettig, wat dokter gezegd had,” dacht Jannetje, toen ze een poosje later weer naar huis liep.

„Ja, nou zei iedereen, dat ze flink was geweest, maar eigenlijk . . . eigenlijk, had ze toch niets bijzonders gedaan,” vond ze.

's Avonds kwam vrouw Van Leeuwen nog even aanlopen. Ze bracht een lekkere, dikke plak chocolade voor Jannetje mee.

„Omdat je zo flink geweest bent, Jannetje en zo goed voor mijn kleinen Gert Jan gezorgd hebt,” zei ze.

Toen vrouw Van Leeuwen weg was en Jannetje op een stuk van de chocolade zat te knabbelen, vroeg ze: „Vader, zouden de mensen nu nooit meer „Jannetjedom” tegen mij zeggen?”

„Nou, nóóit meer, nóóit meer, dat is wat kras, kind, maar zeker niet zo vaak meer als vroeger, hoor.

Je mag God wel danken, kind, dat Hij zo voor je gezorgd heeft, en dat je op de juiste tijd gekomen bent, om die kinderen te redden,” zei vader ernstig.

„Ja,” dacht Jannetje, „dat mocht ze zéker niet vergeten.”

INHOUD

	Blz.
1. Weer niet verhoogd	5
2. De vuurstenen	9
3. Een dagje uit	15
4. Voor het laatst op school . . .	20
5. Ook een plaatsje voor Jannetje	22
6. In het doktershuis	26
7. Wat er die middag, toen het zo stormde, gebeurde	31
8. „Jannetje-Flink”	37